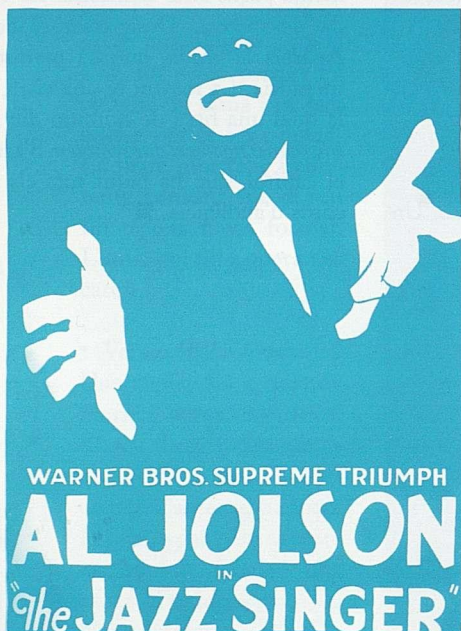

FISAVI

Anys 10: Formada durant aquesta dècada, la Warner Bros. va ser l'invent de quatre germans: Jack, Albert, Sam i Harry Warner, quatre *tycoons* clàssics d'origen jueu, els quals havien començat des de baix, a la incipient indústria, la primera dècada del segle.

- 1920. Hal Wallis, que a partir de 1933 serà l'encarregat de producció, començarà la seva llarga col·laboració amb la productora.

Anys 20: Haurà de ser, però, en la dècada boja del jazz quan la Warner

començarà l'ascensió cap als cims de la indústria.

- 1923. Es donen les passes necessàries per constituir l'empresa com serà en el futur, amb el nom que ja no abandonarà: Warner Brothers (Bros.).

—És l'any dels primers èxits cinematogràfics: un musical amb pretensions com *The Gold Diggers* de Grant Carpenter, antecedent de les *Vampiresas* dels primers trenta; i les pel·lícules de Rin-Tin-Tin (1923-1932, amb quatre títols per any), fins a la mort del ca prodigiós.

- 1924. La Warner fitxa John Barrymore per protagonitzar *Beau Brummell* de Harry Beaumont; l'actor proporcionarà els màxims benefi-

cis a la productora amb *Don Juan* i *Los amores de Manon* d'Alan Crosland. També fitxa Ernst Lubitch, que farà cinc films per a la Warner.

- 1927. El màxim invent de la Warner serà el cine sonor: *El cantor de Jazz* d'Alan Crosland serà la inversió més important fins aleshores (500.000 dòlars de l'època), si bé també és cert que va obtenir beneficis milionaris en pocs mesos (2'5 milions), tot i que només projectava en les poques sales condicionades.

Anys 30: Parlar de la Warner Bros. és parlar del Cine Negre i social de la Depressió, alhora que de l'únic estudi roosveltí de Hollywood. Va produir alguns dels títols més populars de la història del cine: *Hampa dorada* i *Soy un fugitivo* de Mervyn Le Roy, *La calle 42* de Lloyd Bacon i Busby Berkeley o *Robin de los bosques* de Michael Curtiz i William Keighley, per posar alguns exemples.

- "L'estil Warner consisteix a tocar la pilota i córrer, individus ben vestits, dinàmics, combinats amb un toc de sentimentalisme, però una base d'honestat. L'exposició és pròxima, senzilla, plana, sense versions dels llocs, només els llocs." Ethan Mordden.

- Gèneres típics de la Warner: —Cine de gàngsters, policíac i "negre": d'*Elenemigo público nº1* a *El sueño eterno*, passant per *Contra el imperio del crimen* i *Al rojo vivo*.

- Films de contingut social, fins i tot reivindicatiu (anys de la Depressió i New Deal): des de *Sed de escándalo* a *Confessions of a Nazi Spy*, passant per *Fúria*.

- Films musicals, d'aventures i westerns: *El sueño de una noche de verano*, *La carga de la brigada ligera* i *Dodge City*, per exemple.

- Melodrames: *Jezebel*, *La carta*, *El manantial*,...

- 1940. En el terreny dels dibuixos animats, la gran creació de la Warner és la versió definitiva de Bugs Bunny, símbol de l'estudi i una de les majors criatures de l'animació mundial. Amb el temps, Bugs Bunny adquireix els trets d'un personatge humà més de l'estudi, una estranya mescla entre la insolència de Cagney i la duresa de

Robinson, lladregot astut que sembla escapat de qualsevol film negre de la casa. Els anys que varen seguir fins al final —fins i tot abans— de la Segona Guerra Mundial varen ser de prosperitat per a la Warner.

- 1942: *Casablanca* de Michael Curtiz.

Anys 50: Plena de mutacions tecnològiques i pel·lícules de diferent signe (biografies, per exemple: *The Eddie Cantor Story* o *The Court Martial of Billy Mitchell*):

- 1953. Apareix el cine en 3-D, el cine tridimensional, en relleu, de la mà d'un antic periodista i guionista, Milton Gunzburg, amb *La carga de los jinetes indios* de Gordon Douglas.

- 1954. James Dean protagonitza *Al este del Edén* d'Elia Kazan, al qual seguiran *Rebelde sin causa* (1955) de Nicholas Ray i *Gigante* (1956) de George Stevens.

—També és l'any de *Crimen perfecto* d'Alfred Hitchcock i *Ha nacido una*

estrella de George Cukor.

- 1956. *Falso culpable* de Hitchcock i *Moby Dick* de John Huston.

—Després de l'èxit de la sèrie *Cheyenne*, la Warner Bros. comença a produir directament per a la televisió. Serials com *Maverick* o *Colt 45* seran, des d'aleshores, noves marques de la casa.

- 1959. *Historia de una monja*, de Fred Zinneman.

1967: La companyia canadenca Seven Arts Ltd. compra la Warner Bros., més pels seus actius —sobretot l'edifici Burbank i els edificis de Nova York— i les seves pel·lícules —el fons històric de títols— que no per la capacitat real de la productora de fer noves ficcions.

“L'estil Warner consisteix a tocar la pilota i córrer, individus ben vestits, dinàmics, combinats amb un toc de sentimentalisme, però una base d'honestedat. L'exposició és pròxima, senzilla, plana, sense versions dels llocs, només els llocs.” Ethan Mordden.

...

És el final d'un nou capítol en la història de l'entreteniment, que havia començat a tancar-se l'any 1948.

ALGUNS DIRECTORS WARNER:

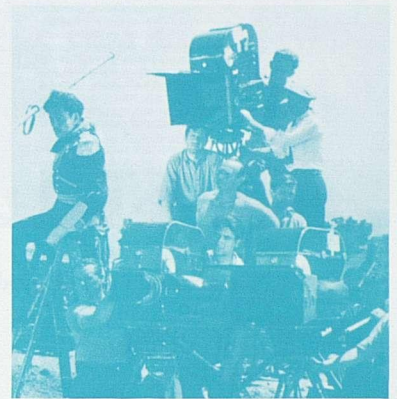
Alan Crosland
 Alfred Green
 Alfred Hitchcock
 Anatole Litvak
 Archie L. Mayo
 Busby Berkeley
 Edmond Goulding
 Elia Kazan
 Ernst Lubitch
 Fred Zinnemann
 Fritz Lang
 Gordon Douglas
 Grant Carpenter
 Harry Beaumont
 Howard Hawks
 John Huston
 Joshua Logan
 Lloyd Bacon
 Marc Connelly
 Max Reinhardt
 Mervyn Le Roy
 Michael Curtiz
 Nicholas Ray
 Otto Preminger
 Raoul Walsh
 Roy del Ruth
 Vincent Sherman
 W.S. van Dyke
 William Dieterle
 William Keighley
 William Wellman
 William Wyler

ALGUNS ACTORS WARNER:

Sidney Greenstreet (Sandwich, Anglaterra 1879-Los Angeles 1954)
 Claude Rains (Londres, Anglaterra, 1889-Laconia, New Hampshire, 1967)
 Adolphe Menjou (Pittsburgh, Pennsylvania 1890-Los Angeles 1963)
 Joe E. Brown (Holgate, Ohio, 1892-Los Angeles, Califòrnia, 1973)
 Edward G. Robinson (Bucarest, Romania, 1893-Los Angeles, Califòrnia, 1973)
 Paul Muni (Lemberg, Àustria-Hongria, 1897-Santa Bàrbara, Califòrnia, 1967)
 Humphrey Bogart (Nova York 1899-1957)
 James Cagney (Nova York, 1899-Stanfordville, Nova York, 1986)
 Dick Powell (Mountainview, Arkansas, 1904- Los Angeles, Califòrnia, 1963)
 Henry Fonda (Grand Island, Nebraska 1905-Los Angeles 1982)
 Ray Milland (Neath, País de Gal·les 1905-Torrance, Califòrnia 1986)
 Robert Cummings (Joplin, Missouri 1908-1990)
 Errol Flynn (Hobart, Austràlia, 1909-Los Angeles, Califòrnia, 1959)
 Jack Hawkins (Londres, Anglaterra 1910-1973)
 Anthony Quayle (Ainsdale, Anglaterra 1913-1989)
 Peter Finch (Londres, Anglaterra 1916-Los Angeles 1977)
 Stanley Baker (Ferndale, País de Gal·les 1927-Màlaga, Andalusia 1976)
 James Dean (Marion, Indiana 1931-Carretera de Salina, Califòrnia 1955)
 Robert Douglas (Bletchy, Anglaterra 1909)

Eli Wallach (Nova York, 1915)
 Red Buttons (1919)
 Jacques Sernas (Kaunas, Lituània 1925)
 Paul Newman (Shaker Hights, Ohio 1925)
 Steve Reeves (Glasgow, Montana 1926)
 Warren Beaty (Richmond, Virginia 1937)

ALGUNES ACTRIUS WARNER:

Louise Fazenda (Lafayette, Indiana 1889-Los Angeles 1962)
 Irene Rich (Nova York, 1891-1988)
 Bette Davis (Lowell, Massachussets, 1908-1989)
 Ann Sheridan (Denton, Texas, 1915-Los Angeles, Califòrnia, 1967)
 Audrey Hepburn (Brussel·les, Bèlgica 1929-1993)
 Natalie Wood (San Francisco 1938-1981)
 Claire Trevor (Nova York, 1909)
 Jane Wyman (Saint Joseph, Missouri, 1914)
 Olivia de Havilland (Tòquio, Japó, 1916)
 Lauren Bacall (Nova York 1924)
 Virginia Mayo (Saint Louis, Missouri 1929)
 Vera Miles (Boise City, 1929)
 Carrol Baker (Johnstown, Pennsylvania 1931)
 Sylva Koscina (Zagreb, Croàcia 1933)
 Jean Collins (Lndres, Anglaterra 1933)
 Rosanna Podestà (Típoli, Líbia 1934)

